

**Handläggare**

Johanna Karlsson  
Kulturförvaltningen  
Telefon: 08-508 31 937

**Till**

Kulturnämnden  
2016-10-20

Rebecca von Sydow  
Utbildningsförvaltningen  
Telefon: 08-508 33 865

Utbildningsnämnden  
2016-11-24

Mikael Wahlsten  
Idrottsförvaltningen  
Telefon: 08-508 27 718

Idrottsnämnden  
2016-11-22

## Föreningslivets tillgång till skollokaler

### Kulturförvaltningens förslag till beslut

- Kulturnämnden godkänner kulturförvaltningens tjänsteutlåtande om föreningslivets tillgång till skollokaler.

### Utbildningsförvaltningens förslag till beslut

- Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande om föreningslivets tillgång till skollokaler.

### Idrottsförvaltningens förslag till beslut

- Idrottsnämnden godkänner idrottsförvaltningens tjänsteutlåtande om föreningslivets tillgång till skollokaler.

---

Robert Olsson  
Kulturdirektör

---

Tony Mufic  
Utbildningsdirektör

---

Steinunn Á Håkansson  
T.f. förvaltningschef

### Sammanfattning

Kulturnämnden, utbildningsnämnde och idrottsnämnden har i olika ärenden fått i uppdrag att samverka för att tillgängliggöra stadens lokaler. Projektgruppen har genom en behovsbedömning identifierat kluster och vidare sju skolor för att ytterligare utreda möjligheter och konsekvenser inom pilotprojekt. Gruppen föreslår ett antal generella regler för öppettider, ersättning till skolorna, ansvar vid olika åtaganden och händelser samt former för samråd med SISAB vid frågor som rör underhåll samt om- och nybyggnader. För att

skapa en effektivare och mer transparent administration av skolersättningen föreslår förvaltningarna att ansvaret och nuvarande medel för skolersättningen förs över till utbildningsförvaltningen.

### **Underlag för beslut**

Kulturnämnden beslutade den 2015-08-05 (dnr KUN 6.1/1504/2015) att ge kulturförvaltningen i uppdrag att tillsammans med utbildningsförvaltningen identifiera strategiskt viktiga skollokaler som kan användas för kultur- och föreningsverksamhet. Idrottsnämnden har i uppdrag från kommunfullmäktige att undersöka möjligheten att dagens bokningssystem även inbegriper andra delar av stadens lokaler, så som aulor och undervisningssalar. Idrottsnämnden ska samverka med utbildningsnämnden och SISAB i denna fråga.

Samverkansprojektet som pågår mellan utbildningsnämnden och idrottsnämnden med mål att skolidrottshallar ska ingå i bokningssystemet har utökats med kulturnämnden för att även omfatta kulturskolan och föreningslivets behov av samlingslokaler.

### **Ärendets beredning**

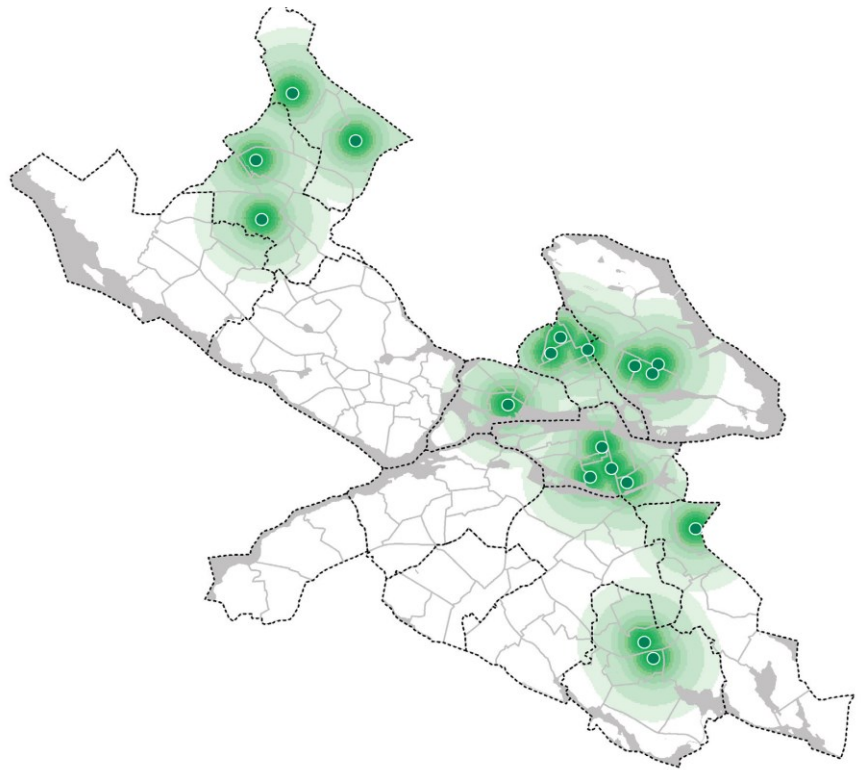
Ärendet har beretts gemensamt av kulturförvaltningens kulturstrategiska stab, utbildningsförvaltningens avdelning för ekonomi och styrning, samt idrottsförvaltningens bokningsenhet.

### **Bakgrund**

#### **Liten och ojämn tillgång till bokningsbara skolor**

I Stockholms stad finns 18 skolor med bokningsbara lokaler via idrottsförvaltningen (se karta Figur 1), utöver gymnastiksalor. Åtta av dessa skolor används för upplåtelse till kulturföreningar, mestadels till språkundervisning. Det rör sig vanligtvis om aulor, matsalar och klassrum. Skolorna ersätts per timme med 100 kronor av kulturförvaltningen, så kallad skolersättning.

De bokningsbara skolorna är ojämnt fördelade över staden (se karta Figur 1) och har genom åren blivit färre. Rektorer har små incitament till upplåtelse eftersom ersättningen inte motsvarar kostnader för bemanning, städning och underhåll av lokalerna. Dessutom är möjligheten att använda skolor relativt okänd för föreningslivet (exklusive idrottsföreningar) och utnyttjas av samma organisationer år för år.



Figur 1. Karta över skolor med bokningsbara undervisningssalar, klassrum och andra ytor än gymnastiksalar Källa: Utredning om samlingslokaler och andra mötesplatser (dnr: 6.1/1504/2015).

### Administration och ersättning

Förvaltningarna har bildat en gemensam arbetsgrupp med uppgift att ta fram förslag på skolor som kan öppnas för föreningslivet på kvällar och helger. En utgångspunkt är att skapa ett system som ger ett brett lokalt föreningsliv rättvis tillgång till skollokaler kvällar och helger. Uppdraget syftar till att öka tillgången av skollokaler genom att fler bokningsbara skollokaler förmedlas via idrottsförvaltningens bokningssystem. Målgrupper för uppdraget är primärt den del av Stockholms föreningsliv som inte är idrottsföreningar och i andra hand privatpersoner eller andra organisationer.

Idrottsnämnden och utbildningsnämnden har föreslagit att stadsledningskontoret utreder en höjd ersättning för kvälls- och helguthyrning av idrottslokaler till utbildningsförvaltningen (dnr UTBF 2.6.3-3673/2016, dnr IDF 03.01-577/2016).

## Behovsbedömning

Förenings- och kulturlivet har behov av både mötesplatser och lokaler för kulturutövning. Om det inte finns lokaler att tillgå för olika typer av föreningar hämmas utvecklingen av föreningslivet, som är en viktig del i utvecklingen av ett demokratiskt samhälle.

För att ge en bild av vilka föreningar som kan ha behov av skollokaler har en genomlysning gjorts av idrottsförvaltningens föreningskunder. Idag finns cirka 150 föreningar registrerade som kunder i idrottsförvaltningens bokningssystem som uppgivit att de huvudsakligen har kulturverksamhet. Det är till exempel körer, musik- eller dansföreningar, schackklubbar och kulturföreningar men även studieförbund. De senare har studiecirklar i många estetiska ämnen och har svårigheter att hitta lokaler i ytterstaden. Föreningslivet i Stockholm är inte kartlagt i sin helhet men under hösten 2016 pågår en inventering i stadsdelen Enskede-Årsta-Vantör och undersökningen har hittills identifierat 264 föreningar.

I Skärholmens stadsdelsområde har ett antal föreningar organiserat sig i en folkethusförening och i det arbetet har behovet och efterfrågan på lokaler kartlagts. Undersökningen identifierar 50 föreningar som uttryckt olika behov av lokaler. Av de 50 som svarat är tretton idrottsföreningar, nio trossamfund, sex barn- och ungdomsföreningar, nio föreningar med riks-regionsnivå (till exempel studieförbund) och åtta ”övriga” (till exempel föräldrar-/familjeföreningar, föreningar för folkgrupper, strokeföreningar).

## Stadsdelsområden

De bokningsbara skolorna är idag ojämnt fördelade över staden. Behoven av mötesplatser är särskilt stora i fyra stadsdelsnämndsområden: Bromma, Enskede-Årsta-Vantör, Hässelby-Vällingby och Älvsjö. Bedömningen grundas i medborgarundersökningens svar på frågan ”finns det tillgängliga mötesplatser för föreningsmöten eller andra träffar i den stadsdel där jag bor?”. I de fyra stadsdelsområdena saknas även bokningsbara samlingslokaler i skolor.

## Synpunkter och förslag

Mot bakgrund av ovanstående analys av behovet av föreningslokaler i Stockholms stad föreslår kulturförvaltningen, utbildningsförvaltningen och idrottsförvaltningen följande åtgärder:

1. Att utredningar inleds på sju skolor i ett första skede i de stadsdelsområdena med brist på föreningslokaler för att

erbjuda lokaler till föreningslivet (se Bilaga 1). Föreslagna pilotområden saknar tillräckligt med samlingslokaler.

2. Utbildningsförvaltningens lokaler upplåts i första hand till kommunala skolor och i andra hand till fristående skolor. Utgångspunkten är skolans behov av sina lokaler för undervisningstid och fritidshem.
3. Utbudet av bokningsbara skollokaler fokuserar till en början på skolor med äldre elever för att behålla tryggheten i de lägre åldrarnas hemvister. Bland annat med anledning av att yngre elever ofta organiseras i mer inredda hemklassrum. Fokus ligger därför på högstadieskolor och gymnasieskolor.
4. Öppettider och lån av utrustning ska överenskommas i samråd mellan skolenheten och idrottsförvaltningens bokningsenhet. Om en förening vid upprepade tillfällen visar ohörsamhet mot reglerna kan den avbokas.
5. Vid invändig skadegörelse ansvarar hyresgästen (skolan) för att anmäla skadan till hyresvärden (SISAB) som ansvarar för att åtgärda skadan. Vid skadegörelse under kvälls- och helgtid ska skolan skyndsamt kontakta idrottsförvaltningens bokningsenhet. Om skadegörelsen kan härledas till en förening ska föreningen debiteras av idrottsförvaltningen. Vid skadegörelse som inte kan härledas till en förening ska respektive skola ansvara för kostnaderna. Det regleras med en höjd ersättningsnivå till skolor med bokningsbara lokaler.
6. Höjd ersättning till lokalupplåtande skolor. Utbildningsnämnden och idrottsnämnden har i sina respektive budgetunderlag föreslagit att stadsledningskontoret utreder höjd ersättning för kvälls- och helguthyrning av idrottslokaler till utbildningsförvaltningen. En höjd ersättning innebär att skolorna kan kompenseras för de extra kostnader som upplåtelsen av lokalerna medför. Förvaltningarna föreslår att detta även ska omfatta uthyrning av samlingslokaler i skolor.
7. Nuvarande medel för skolersättningen förs över till utbildningsförvaltningen. Det skulle innebära samma ordning som idrottsförvaltningen föreslår vad gäller schablonersättning för föreningslivets tillgång till skolornas idrottslokaler. Den föreslagna förändringen innebär i ett

stadsövergripande perspektiv besparingar och effektiviseringar.

8. När det planeras för ny-, ombyggnation eller underhåll av skolor föreslår projektgruppen att SISAB kallar utbildningsförvaltningen, idrottsförvaltningen och kulturförvaltningen till målbildsmöte för byggprojektet. Då säkerställs att lokalen uppfyller de krav som ställs för de olika verksamheterna.

### **Förslag till beslut**

1. Kulturnämnden, utbildningsnämnden och idrottsnämnden föreslås godkänna tjänsteutlåtandet om föreningslivets tillgång på skollokaler.
2. Beslutet justeras omedelbart.

## Bilagor

1. Lista på skolor som föreslås utredas inom pilotprojekt i ett första skede för att erbjuda lokaler till föreningslivet.

Bromma	Abrahamsbergsskolan
Enskede-Årsta-Vantör	Bäckahagens skola
Enskede-Årsta-Vantör	Lindeskolan*
Enskede-Årsta-Vantör	Östbergaskolan*
Hässelby-Vällingby	Hässelbygårdsskolan
Skärholmen	Skärholmens gymnasium
Älvsjö	Johan Skytteskolan

\* Lindeskolan är föreslagen som en pilotskola, trots att den inte är en F-9-skola, eftersom skolan är totalrenoverad och rustad för uthyrning från vårterminen 2017.

\* Östbergaskolan är föreslagen som en pilotskola, trots att den inte är en F-9-skola, eftersom det finns ett uttalat behov att främja det lokala föreningslivet i Östberga.